

**RAINBOW
IN THE
DARK**

RAINBOW IN THE DARK

OM TRONS GLÄDJE
OCH PLÅGOR /

ON THE JOY AND
TORMENT OF FAITH

Malmö Konstmuseum

17 okt 2015 - 17 jan 2016 /

Malmö Art Museum

17 Oct 2015 - 17 Jan 2016

Juan Pérez Agirregoikoa,
Miroslaw Bałka, Yael Bartana,
Magnus Bårtås, Yane Calovski &
Hristina Ivanoska, Köken Ergun,
Carl Johan Erikson, Etcetera,
Michael Kessus Gedalyovich,
Tamar Guimarães & Kasper
Akhøj, Nilbar Güreş, Michal
Heiman, Jonathan Horowitz,
Gülsün Karamustafa, Paweł
Kwiek, Jumana Manna & Sille
Storihle, Honorata Martin,
Virgínia de Medeiros, Teresa
Murak, Nira Pereg, Lene Adler
Petersen & Bjørn Nørgaard,
Wael Shawky, Slavs and Tatars,
Zbigniew Warpechowski,
Nahúm B. Zenil, Artur Żmijewski

Curatorer / Curators

Galit Eilat & Sebastian Cichocki

RAINBOW IN THE DARK

OM TRONS GLÄDJE OCH PLÅGOR

ON THE JOY AND TORMENT OF FAITH

Rainbow in the Dark: Om trons glädje och plågor är en utställning om konst, religiösa riter, mystik, andlighet och tro, där vi utforskar hur samtidskonst ifrågasätter den förlegade motsättningen mellan religiösa och sekulära samhällen. Utställningen rör sig inom ramarna för det postsekulära, och undersöker hur lockelsen från religion, mystik och det irrationella bortom modernitetens horisont behandlas i konsten idag.

Det *postsekulära* – och det *postsekulära samhället* – är begrepp som lanserades av den tyske filosofen och sociologen Jürgen Habermas. Enligt Habermas upplever vi ett fenomen som ibland kallas "religionens återkomst", där det europeiska politiska medvetandet försöker anpassa sig till invandrargruppernas ökade synlighet och trosfrågornas allt större plats i den offentliga debatten. Habermas hävdar att Europa kan beskrivas som ett "postsekulärt samhälle" så länge som man måste fortsätta "anpassa sig till den ständiga förekomsten av religiösa grupper i en alltmer sekulariserad omgivning".

Rainbow in the Dark: On the Joy and Torment of Faith is an exhibition on art, religious rituals, mysticism, spirituality and faith that investigates how contemporary art challenges the out-dated opposition between religious and secular societies. The exhibition is set within the context of post-secularism and explores the ways that current art addresses the appeal of religion, mysticism and the irrational beyond the horizon of modernity.

The terms *post-secular society* and *post-secularism* have been popularised through the sociological writings of the German philosopher Jürgen Habermas. They suggest the resurgence of religion in the context of European political consciousness trying to adapt to the increased visibility of immigrant communities and the heightened profile of faith in public debates. According to Habermas, Europe can be described in terms of a 'post-secular society' to the extent that at present it still has to 'adjust itself to the continued existence of religious communities in an increasingly secularised environment'.

Att globala konflikter ofta tolkas som religionsstrider påverkar det allmänna medvetandet och stärker uppfattningen att religionens återkomst är en av de allra viktigaste faktorerna i den globala politiken och kulturen idag. På allt fler områden tycks samtiden präglas av extrema rörelser inom kristendom, judendom och islam, så till den grad att den traditionella förståelsen av religion som en struktur för organisation av ett samhälle skakas i sina grundvalar. Senmodernismen och samtidskonsten brukar betraktas som ett slags bastion för världsliga värderingar. Och under 1900-talet har konstpubliken fått stifta bekantskap med en strid ström nya medier och konstformer som lierat sig med teknikens framsteg, förnuftsbasead sekularitet och radikal subjektivitet. De idéer som inspirerat den moderna och samtida konsten kommer främst från filosofi, progressiva politiska idéer, psykologi och populärkultur, inte från religion eller teologi, så som länge var fallet. Men religionens återkomst till makten – eller annorlunda uttryckt: religionens återkomst från periferin till det kulturella och politiska medvetandets huvudfåra – gäller också bildkonsten.

Rainbow in the Dark: Om trons glädje och plågor vill ifrågasätta det grundmurade motsatsförhållandet mellan religiösa och sekulära samhällen och samtidigt med hjälp av samtida konstverk analysera modernismens uppfattning av mystik, tro och religiösa riter. Utställningen är en uppföljare till det projekt som presenterades på SALT Galata i Istanbul förra året. Projektet var resultatet av en dialog med SALT och ett försök att

The broad perception of global conflicts in terms of religious strife influences public consciousness, strengthening the general consensus of the mass media that the return of religion has emerged as the most important factor in global politics and culture today. Radical movements in Christianity, Judaism and Islam appear to penetrate ever-widening areas of social life, to the point where they threaten the traditional understanding of religion as a structure that organise community life.

Late modern and contemporary art are considered fortresses of secular values in society, and the twentieth century introduced the audience to new art media and forms that aligned themselves with progressive technology, rational secularity and radical subjectivity. The ideas that have fed into modern and contemporary art come from philosophy, liberal politics, psychology and popular culture rather than religion or theology. Yet the return of religious power, or the entry of religion from the marginal to the mainstream of cultural and political awareness, also applies to the visual arts.

Rainbow in the Dark: On the Joy and Torment of Faith attempts to challenge the indisputable opposition between religious and secular societies and at the same time to analyse the modernist perception of mysticism, faith and religious rituals through recent artworks. The exhibition is a sequel to the project first presented at SALT Galata in Istanbul, which was an outcome of a dialogue with the hosting institution and an attempt to look at the socio-political and religious context of Turkey.

titta närmare på den samhällspolitiska och religiösa situationen i Turkiet. I utställningen på Malmö Konstmuseum får det sekulariserade skandinaviska sammanhanget bilda ramverk för en ny konstellation verk som belyser dagsaktuella utmaningar kopplade till religiösa och etniska konflikter.

Utställningen uppmärksammar dessutom den sexmånadersperiod 1945 när Malmö Museum fungerade som flykting- och karantänförläggning för före detta koncentrationslägerfångar. Flyktingarna byggde bland annat ett altare av utställningsföremål på museet, ett assemblage för gudstjänster som framhäver det intrikata förhållandet mellan konstverk och heligt kultobjekt – ett laddat exempel på en andlig variant av det som Marcel Duchamp kallade en *readymade réciproque*, där ett konstverk behandlas som ett masstillverkat bruksföremål.

Utställningen *Rainbow in the Dark: Om Trons Glädje och Plågor* knyter ihop verk från olika geografiska platser och flätar samman inslag från främst monoteistisk mystik, symbolik och tradition. *Trellis of My Mind (Mina tankars spaljé, 1998)* av Gülsün Karamustafa är en fris som består av kopior av illustrationer från muslimska, kristna och judiska handskrifter. I videoinstallationen *ABRAHAM ABRAHAM SARAH SARAH (2012)* följer Nira Pereg hur föremålen byts ut dagligen i Makpelagrottan i Hebron, där en synagoga och en moské är inrymda under samma tak, ett rum som alltså används av både judiska och muslimska grupper. *Slavs and Tatars Mother Tongues and Father*

For the project at Malmö Konstmuseum, a new constellation of works accentuates the context of Scandinavia's secularised societies and their contemporary challenges related to religious and ethnic conflicts.

The exhibition also pays tribute to the period of six months in 1945 when Malmö Konstmuseum served as a refugee camp and quarantine centre for former concentration camp prisoners. It is known that the refugees built an altar from exhibits found in the museum, an assemblage serving as a place of worship – a powerful example of a spiritual 'reciprocal readymade' – stressing the intricate relationship between a work of art and a sacred cult object.

The exhibition *Rainbow in the Dark: On the Joy and Torment of Faith* ties together works from different geographies, interweaving elements from mainly monotheistic mysticism, symbols and tradition. *Trellis of My Mind (1998)* by Gülsün Karamustafa is a frieze that includes illustrations copied from Islamic, Christian, and Jewish manuscripts. In her video installation *Abraham Abraham / Sarah Sarah (2012)*, Nira Pereg follows the daily change of artefacts in the Cave of the Patriarchs in Hebron, where a synagogue and a mosque are under the same roof, serving the Jewish and Islamic communities. *Slavs and Tatars' Mother Tongues and Father Throats (2012)* deals with linguistic issues and is dedicated to the vocal sound *khhhhhhh*, which is not present in many Western languages and therefore marks one of the dissimilarities of experience between Eastern and Western soundscapes. Michal Heiman shifts the

Throats (Moderstungor och fadersstrupar, 2012) handlar om kultur och språk, och är tillägnad ljudet "khhhhhhh" som inte förekommer i många västerländska språk och därför är en av olikheterna mellan österländska och västerländska ljudlandskap. Michal Heiman ruckar på den kristna bildtraditionens sammanhang när hon visar bilderna tillsammans med skannade foton från israeliska dagstidningar. Performancekonstnären och målaren Honorata Martin försöker bemästra sin barndoms grubblerier när hon smälter samman evolutionslära och skapelseteori och skildrar den mäktiga varelsen *Gud-apan*.

Hur religiösa normer inverkar på samhället behandlas av flera konstnärer i utställningen. *Black Pope, Black Sheep (Svart påve, svart får, 1987)* av Mirosław Bałka kom till under den ångestfyllda och spännings-laddade tiden för kommunismens fall i Östeuropa och hänvisar till Nostradamus profetior. 1969 genomförde Lene Adler Petersen och Bjørn Nørgaard en berömd politisk aktion på Köpenhamns-börsen. De återopade den bibliska berättelsen om när Jesus kör ut månglarna ur templet och kritiserade än en gång förhållandet mellan kapital och religion. *The Goodness Regime (Godhetsregimen, 2013)* av Jumana Manna och Sille Storihle är en experimentell dokumentär som utforskar de myter och bilder som har gjort det möjligt att uppfatta Norge som ett sekulariserat samhälle där tolerans och öppenhet kan betraktas som landets religion.

En annan grupp verk i utställningen handlar om de beteendenormer, genusregler och

context of the Christian visual tradition, juxtaposing it with scanned photographs from the Israeli daily newspapers. The performer and painter Honorata Martin is striving to overcome her childhood worries, merging the theories of evolution and creation in depicting the mighty creature of God the Ape.

The influence of religious norms on society is addressed by several artists in the show. *Black Pope, Black Sheep* (1987) by Mirosław Bałka was made during the time of anxiety and tension at the twilight of communism in Eastern Europe, and refers to the prophecies of Nostradamus. The famous political action by Lene Adler Petersen and Bjørn Nørgaard at the Copenhagen Stock Exchange in 1969 referred to the Biblical tale of Christ driving out the merchants from the temple, critiquing anew the relationship between money and religion. *The Goodness Regime* (2013) by Jumana Manna and Sille Storihle is an experimental documentary that explores the myths and images that have enabled an understanding of Norway as a secular society in which tolerance and openness might be considered the nation's religion.

Another group of works in the exhibition deals with standards of behaviour, gender regulations and aesthetic preferences that traditional religious communities conform to in daily life. Jonathan Horowitz's *Crucifix for Two* (2010) subverts the religious symbolism of the cross by transforming the singular torment of the saviour into a sign of shared suffering. Teresa Murak devised an original language of spiritual land art that evokes the

estetiska preferenser som traditionellt religiösa grupper rättar sig efter i vardagslivet. Jonathan Horowitz *Crucifix for Two* (*Krucifix för två*, 2010) undergräver korsets religiösa symbolvärde genom att förvandla frälsarens enskilda kval till ett tecken för delat lidande. Teresa Murak har utformat en andlig *land art* för att gestalta landskapet och dess omdiskuterade relation till kvinnokroppen, samtidigt som landskapet skrivs in i ett nät av associationer till både hednisk och judisk-kristen andlighet. Nahúm B. Zenil's målningar förenar ett queert bildspråk med kristen ikonografi och utmanar både genusnormer och monoteism. Virginia de Medeiros videoinstallation *Sérgio and Simone* (2007-2014) kopplar ihop genusbyten med religionens flytande gränser. I videon följer hon Sérgio som är transvestit, evangelisk predikant och samtidigt candomblépräst i Brasilien. Installationen *Unspoken* (*Outtald*, 2015) av Hristina Ivanoska och Yane Calovski förbinder de byzantinska freskerna från S:t Gjorgikyrkan i Kurbinovo med moderna källor som till exempel den kristna mystikern och politiska aktivisten Simone Weils texter och konstnären Paul Theks privata anteckningar. Nilbar Güreş skapar föremål som dels utmanar våra fördomar om den traditionella kvinnorollen i Mellanöstern, dels skapar provocativa motbilder inriktade på den västerländska rädslan för muslimska symboler. Gemensamt för andra verk i utställningen är mystiska och andliga perspektiv samt uppmärksammandet av likheterna mellan religion och konst som institutionaliserade "trossystem".

notion of landscape and its disputed relation to the female body, while simultaneously inscribing it into a network of associations linked to both pagan and Judeo-Christian spirituality. Nahúm B. Zenil's paintings integrate a queer imagery into Christian iconography, challenging both gender norms and the belief in one god. Virginia de Medeiros's video installation *Sérgio and Simone*, (2007-14) ties gender transformation to religion fluidity. In the video she follows the life of Sérgio, a transvestite who is an evangelical preacher and at the same time a Candomblé priest in Brazil. The installation *To Desire without an Object* (2015) by Hristina Ivanoska and Yane Calovski links fresco painting from the church of St. Gjorgi in Kurbinovo to such modern sources as the writings of Christian mystic and political activist Simone Weil, and to personal notes by the artist Paul Thek. Nilbar Güreş produces objects that challenge the stereotypes of women's traditional social roles in the Middle East, as well as creating provocative counter-images that address Western fears of Islamic symbols.

Other works in the exhibition share mystical and spiritual aspects, as well as accommodating similarities between the institutionalized 'systems of faith' of both religion and art. Paweł Kwiek's body of work brings the unexpected alliance between the Roman Catholic Church and avant-garde artistic practice under Martial Law in 1980s Poland. In her work *Pardes* (2014), Yael Bartana documents the journey of the artist Michael Kessus Gedalyovich, who on the one hand sceptically rejects all organised religion and

Paweł Kwieks konst är en oväntad allians mellan den romersk-katolska kyrkan och avantgardistisk konst i samband med undantagstillståndet i 1980-talets Polen. I verket *Pardes (Trädgård, 2015)* dokumenterar Yael Bartana konstnären Michael Kessus Gedalyovichs resa, där han å ena sidan skeptiskt tillbakavisar all organiserad religion men å andra sidan är på ständig jakt efter fördjupad kunskap och utforskar kabbala och kulterna i Amazonas. *Amulet Survival Kit for Placebo Life Disorders (Överlevnadspaket med amuleter för placeboliknande livsproblem, 2014-2015)* är en samling magiska talismaner som ovan nämnde Gedalyovich skapat av föremål som han hittat under sina andliga resor. Carl Johan Erikson växte upp som medlem i Pingstkyrkan. Han har gjort en mängd fotografier och teckningar med koppling till Jezreel-slätten, som troende brukar betrakta som platsen för bibelns Harmagedon. Den konstnärliga utforskningen av andlighet och av det irrationella märks även i de verk som visas av Tamar Guimarães i samarbete med Kasper Akhøj och av Magnus Bärtås. Guimarães och Akhøj filmar en healing-behandling på det spiritistiska centret Luz da Verdade i Brasilien. Bärtås nya video *Miraklet i Tensta* skildrar hur jungfru Maria uppenbarade sig i Stockholmsförorten Tensta sommaren 2012, och bygger på vittnesmål från internet.

Religiösa riter som antingen är iscensatta som sekulära performanceverk, eller "förstärkta" med hjälp av konstnärliga verktyg, står i centrum för flera av verken. Köken Erguns videoinstallation *Ashura* (2012)

on the other is on a constant search for deeper understanding, investigating the Kabbalah as well as the cults of the Amazon. *Amulet Survival Kit for Placebo Life Disorders* (2014-15) is a display of magical talismans produced by Gedalyovich from objects that he collected during a spiritual journey. Carl Johan Erikson, who grew up as a member of the Pentecostal Church, has produced a number of photographs and drawings linked to the Jezreel Valley, commonly recognised by believers as the biblical Armageddon. The artistic investigation on the irrational and spirituality is also visible in works by Tamar Guimarães and Kasper Akhøj, and by Magnus Bärtås. Guimarães and Akhøj recorded images of a healing session at the spiritual centre known as Luz da Verdade in Brazil, while Bärtås's new film *The Miracle in Tensta* is a depiction of how the Virgin Mary appeared in Tensta outside Stockholm in the summer of 2012, based on testimonies found on the Internet.

Consideration of religious rituals, which are either staged as secular performances or 'strengthened' by the use of artistic tools, are the focus of a number of artistic works. Köken Ergun's video installation *Ashura* (2012) documents in a complex way the preparations for the performances that commemorate the Islamic day of Ashura in a neighbourhood of Istanbul, Turkey. Juan Pérez Agirregoikoa has made a film based on Pier Paolo Pasolini's *The Gospel According to St Matthew* that shifts the focus toward some biblical verses that the Italian director had overlooked. Artur Żmijewski's video *The Mass* (2011) involves a theatrical re-enactment of the liturgy of

är en mångbottnad dokumentation av förberedelserna inför de passionsspel som årligen framförs i samband med den shiamuslimska ashura-högtiden i ett område i Istanbul i Turkiet. Juan Pérez Agirregoikoa har gjort en film som är baserad på Pier Paolo Pasolinis *Matteusevangeliet* men där fokus flyttats till några bibelverser som den italienska regissören uteslutit. Artur Żmijewski video *The Mass (Mässan, 2011)* består av en dramatisering av den romersk-katolska mässans liturgi med professionella skådespelare. Zbigniew Warpechowski utförde korsfästelseliknande aktioner som en kommentar till den moderna tidens avgudadyrkan. Wael Shawky tar upp de legendariska korstågens historia, men enligt arabiska krönikor. Det blir en berättelse om avlägsna händelser som knappast kunde vara mer aktuella idag, nämligen om religion, politik och iscensättningar av historien. Konstkollektivet Etcetera visar en installation som utgår ifrån projektet *Skrivelse till påven Franciskus om ett slutgiltigt avskaffande av helvetet (2014-2015)* – ett dokument där påven ombeds avskaffa helvetet, denna omänskliga plats präglad av ändlösa plågor och lidanden.

Utställningen har möjliggjorts tack vare generösa lån från Museum of Modern Art i Warszawa, Van Abbemuseum i Eindhoven, Arton Foundation i Warszawa, Studio Filmowe Indeks i Łódź och Statens Museum for Kunst i Köpenhamn, samt med stöd från Polska institutet i Stockholm.

Sebastian Cichocki & Galit Eilat

the Roman Catholic mass with professional actors. Zbigniew Warpechowski performs actions that evoke the crucifixion, in which he comments on modern idolatry. Wael Shawky recalls the history of the legendary Crusades rewritten according to Arabic chronicles, telling a story of remote events that could hardly be more topical today, namely religion, politics and the restaging of history. The art collective Etcetera presents an installation based on the *Petition to Pope Francis for the Final Abolition of Hell (2014-15)*, a document asking the pope to abolish the inhuman place of endless torture and suffering.

This exhibition was made possible by generous loans from the Museum of Modern Art in Warsaw, the Van Abbemuseum in Eindhoven, Studio Filmowe Indeks in Łódź and Statens Museum for Kunst in Copenhagen, with additional support from the Polish Institute in Stockholm.

Sebastian Cichocki & Galit Eilat

Habermas, Jürgen. 'Secularism's Crisis of Faith: Notes on Post-Secular Society'. *New Perspectives Quarterly*. vol. 25 (2008) pp. 17-29.

Tillfälligt altare från perioden då Malmö Museum användes som flyktingförläggning 1945, fotograf okänd. / Temporary altar from the period in 1945 when Malmö Museum was used as a refugee camp, photographer unknown. © Malmö Museer

Juan Pérez Agirregoikoa

f. 1963 i San Sebastián / b. 1963, San Sebastián

*Letra morta / Död skrift /
Dead Script, 2014*

Video 15:00 min

Juan Pérez Agirregoikoas film är inspelad i São Paulos ytterområden och tar sin utgångspunkt i Pier Paolo Pasolinis *Matteusevangeliet* från 1964. Även om Pérez Agirregoikoas film är trogen en del av Pasolinis form och estetik så har manuset skrivits om så att fokus flyttas till några bibelverser som den italienske regissören bortsåg ifrån när han producerade sin film. De aktuella partierna – till exempel liknelsen där den framgångsrika investeraren belönas och den person som gjort misslyckade affärer bestraffas – är enligt Pérez Agirregoikoas resonemang en central aspekt av den västerländska kapitalismens logik. I *Letra morta* ifrågasätter konstnären dessutom den världsbild som dikteras av en specifik religion och som mycket ofta försvagar individens och samhällets makt.

Juan Pérez Agirregoikoa has made a film based on Pier Paolo Pasolini's *The Gospel According to St Matthew* from 1964, shot on the outskirts of São Paulo. Although the new film maintains some of the original's formal and aesthetic elements, the script has been rewritten to shift the focus toward some biblical verses that the Italian director had overlooked. These passages – for instance, the parable in which the successful investor is rewarded and failure in business is punished – are, to Pérez Agirregoikoa's way of thinking, key to the discursive undergirding of Western capitalism. In *Letra morta* the artist is also questioning of the worldview imposed by a religion that, very often, prompts a weakening of individual and community power.

Mirostaw Bałka

f. 1958 i Wars zawa / b. 1958, Warsaw

Svart påve, svart får /

Black Pope, Black Sheep, 1987

Mixed media

Museum of Modern Art in Warsaw

Black Pope, Black Sheep är ett av de viktigaste tidiga verken i Bałkas konstnärskap. Mansfiguren i nästintill naturlig storlek – påven – är framställd tillsammans med ett får. Påven gråter, tårarna flödar symboliskt från hans ögon. Konstnären hänvisar till den franske astrologen Nostradamus och hans profetior, men också till vandringssägner, visioner och apokalyptiska förutsägelser om valet av en svart påve till den heliga stolen, vilket anses vara ett tecken på världens undergång. Verket är ett uttryck för tidsandan i Polen under andra hälften av 1980-talet, en tid av ångest och spänningar som samtidigt präglades av det förestående genombrottet som skulle skaka världen i dess grundvalar. Den katolska kyrkan spelade en central roll i kampen mot den kommunistiska regimen i Polen, och skapade en allians med avantgardets konstnärer som ledde till rörelsen med "kyrkoutställningar" under det undantagstillstånd som rådde på 1980-talet.

Black Pope, Black Sheep is one of the most important pieces from the early stage of the artist's career. The life-size figure of a man – the pope – is accompanied by a sheep. The pope is crying, water gushing symbolically from his eyes. The artist has thus made a reference to the prophecies of the French astrologist Nostradamus, as well as to urban legends, visions, and apocalyptic predictions about the election of a black pope to the Holy See, which is to mark the end of the world. The work expresses the spirit of the latter half of the 1980s, a time of anxiety and tensions, but also trust in the approaching breakthrough which was to shake the foundations of the world. The Roman Catholic Church played a significant role in the struggle against the communist regime in Poland, forming an alliance with avant-garde artists which led to the "church exhibition movement" in the 80s during martial law.

Yael Bartana

f. 1970 i Kfar Yehezkel / b. 1970, Kfar Yehezkel

Pardes / Trädgård / Orchard, 2015

Video 71:00 min

I verket *Pardes* gör Yael Bartana en personlig studie av hur västerlänningar söker insikt genom att tillägna sig traditionella riter. Hon dokumenterar en väns, den israeliske konstnären Michael Kessus Gedalyovichs, resa. Under resan tillbakavisar han skeptiskt dels all organiserad religion, och är dels på ständig jakt efter fördjupad kunskap och utforskar både kabbalan och Amazonas kulturer. Under ledning av en brasiliansk shaman genomgår han Ayahuasca-ritualen. Han dricker en psykedelisk brygd som sägs leda till djupa andliga insikter om universum och den egna personligheten, en upplevelse som beskrivs som en känsla av pånyttfödelse och upplysning eller, i värsta fall, som en otäck snedvändning.

In her work *Pardes*, Yael Bartana takes a very personal look at how Westerners seek personal enlightenment by appropriating traditional rituals. She documents the journey of her close friend Michael, an Israeli artist who on the one hand sceptically rejects all organised religion and on the other is on a constant search for deeper understanding, as he investigates the Kabbalah as well as the cults of the Amazon. Under the guidance of a Brazilian shaman he undergoes the Ayahuasca ritual, drinking the psychedelic brew that is said to lead to deep spiritual revelations about the universe and one's own personality, a feeling described as an experience of rebirth, enlightenment or – in the worst case – as one of the worst trips possible.

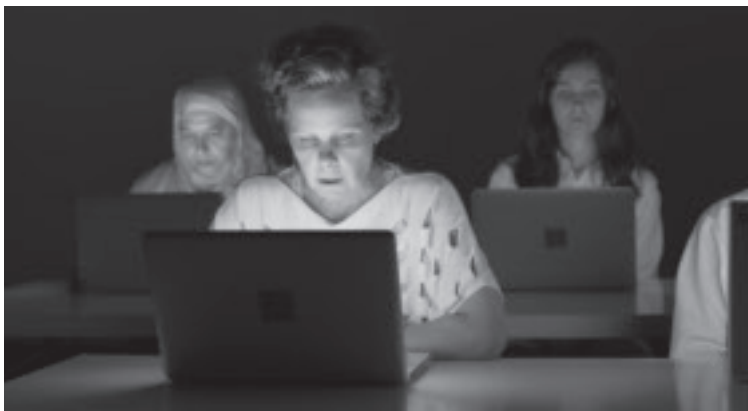

Magnus Bårtås

f. 1962 i Jönköping / b. 1962, Jönköping

Miraklet i Tensta (Theoria) / Miracle in Tensta (Theoria), 2014

Video 16:00 min

Miraklet i Tensta (Theoria) är baserad på händelser som utspelade sig i Stockholmsförorten Tensta i augusti 2012. Boende i området vittnade om att de sett jungfru Maria uppenbara sig i himlen. *Dagens Nyheter*s UFO-expert Claes Svahn skrev om fenomenet och de följande kvällarna samlades tusentals människor i den syrisk-ortodoxa kyrkan, Sankta Maria Kyrka, i Tensta. Återigen bevittnade man miraklet, både i kondensen i fönstren och i träden utanför kyrkolokalen. Bårtås film är baserad på vittnesmål från internet. *Theoria* är det grekiska ordet som används för att berätta om något man bevittnat. Om någon under antiken hade deltagit i en märkvärdig händelse, till exempel Olympiaden, eller i religiösa ritualer, utförde man en *theoria* när man kom hem. *Theoria* bestod av en resa och ett vittnesmål, men också av den sociala situation där man sedan delade sina erfarenheter.

The Miracle in Tensta (Theoria) is based on events that took place in Tensta, Sweden in August 2012. People from that city witnessed that they had seen the Virgin Mary appear in the sky. Claes Svahn, a UFO expert for the newspaper *Dagens Nyheter*, wrote about the event, and the following evening thousands of people gathered in the Syriac Orthodox church (Sankta Maria Kyrka) in Tensta. Again the miracle was witnessed, both in the condensation in the windows and in the trees outside the church. The film by Bårtås is based on testimonials found on the Internet. *Theoria* is the Greek word for talking about something witnessed. In ancient times, if someone experienced an extraordinary event, like the Olympics or a religious ritual, they performed a *theoria* when they returned home. A *theoria* consisted of a journey, a witnessing, and the sharing of that experience in a social situation.

Köken Ergun

f. 1976 i Istanbul / b. 1976, Istanbul

Ashura, 2012

Videoinstallation,
3 kanaler 22:00 min, bönematta /
Video installation 22:00 min,
3 channels, mosque carpet

Slaget vid Karbala var ett fältslag som ägde rum 10 muharram 61 AH (10 oktober 680 e Kr) i Karbala i dagens Irak mellan styrkor trogna det umayyadiska väldets kalif, Yazid I, och profeten Muhammeds dotterson Husayn. Husayn och alla hans anhängare dödades. Kvinnor och barn tillfångatogs. Berättelsen om slaget är viktig för shiitiska muslimer, som varje år firar Husayns martyrskap i högtiden Ashura. Majoriteten av Turkiets 74 miljoner invånare är sunni-muslimer. Köken Ergun har i nära samarbete med invånarna i den shia-muslimska stadsdelen Zeynebiye i Istanbul dokumenterat förberedelserna inför ceremonierna, som bland annat omfattar en massteaterföreställning och en gråritual vid Ashura-dagens slut. När konstnären får frågan om hur han arbetar förklarar han: "Mitt arbete handlar bara om ritualer på ett övergripande plan. Framförallt handlar det om människor. Det handlar om stora grupper av människor och hur de gör saker i kollektiv. Mitt arbete är en slags resa bort från det ena jaget till gruppen."

The Battle of Karbala was a military engagement that took place on 10 Muharram, 61 AH (October 10, 680) in Karbala, in present-day Iraq, between the forces of Yazid I, the Umayyad caliph and Hussein, the grandson of the prophet Muhammad. Hussein and all his supporters were killed; women and children were taken as prisoners. This battle is central to Shi'a Muslim belief in which the martyrdom of Hussein is mourned by an annual commemoration, Ashura (Aşura in Turkish). The vast majority of Turkey's population of 74 million are Sunni Muslims. Köken Ergun has worked in close collaboration with the Shiite inhabitants of the Zeynebiye district in Istanbul, documenting their preparations for the ceremonies, which involve a mass theatre performance and the isolated weeping ritual at the end of the Ashura day. When asked about his practice the artist explained, "My work is only finally about rituals. It is primarily about people. It is about large groups of people and about how they do things, collectively. My work is a journey away from the self to the group."

Carl Johan Erikson

f. 1966 i Tingsryd / b. 1966, Tingsryd

Armageddon – The End: en topografisk undersökning /

*Armageddon – The End,
a topographical survey, 2013 → →*

Pigmentutskrifter, teckningar /
Inkjet prints, drawings
Malmö Konstmuseum

I två årtionden har Carl Johan Erikson arbetat med en konceptuell dokumentation av sedvänjor och artefakter i Pingstkyrkan och dess miljöer. Projektets fysiska utgångspunkt är Jezreel-slätten i norra Israel och Palestina. Vissa menar att detta är platsen för Harmagedon där antikrist kommer att samla sina trupper inför det slutgiltiga slaget mellan gott och ont. Slätten är strategiskt viktig i regionen och ett trettiotal blodiga slag har utspelat sig där under närmare 4000 års tid. Carl Johan Erikson växte upp som medlem i Pingstkyrkan. Den stora skräcken för att inte vara redo, och därför bli kvarlämnad när Jesus återkommer till världen, har fortsatt påverka honom som konstnär fram till idag. Under de många besöken till Harmagedon har konstnären närmat sig platsens topografi och struktur, och konfronterat sina egna tankar kring alltings slut.

For two decades Erikson has worked on the conceptual documentation of practices and artefacts in the Pentecostal Church's contexts and environments. The project's physical point of departure is the Jezreel Valley in northern Israel and Palestine, which is believed by some to be Armageddon, where the Antichrist will gather his troops for the final battle between good and evil. The valley is strategically important to the region and more than thirty bloody historical battles have been fought there over the course of four thousand years. Erikson grew up as a member of the Pentecostal Church, and the great fear of not being ready when Jesus returns to Earth, and being left behind, continues to influence the artist even to the present day. Erikson spent three weeks in Armageddon on a number of occasions in recent years. During his recurrent visits, he has approached the area's topology and structure, as well as his own perceptions about the end of all things.

Etcetera: Federico Zukerfeld

f. 1979 i Buenos Aires / b. 1979, Buenos Aires

Loreto Garin Guzman

f. 1977 i Valparaiso / b. 1977, Valparaiso

*Skrivelse till påven Franciskus om det slutgiltiga avskaffandet av helvetet /
Petition to Pope Francis for the
Final Abolition of Hell, 2014-2015*

Installation

1998 skickade den argentinska konstnärskollegan León Ferrari (1920–2013) en skrivelse till påven Johannes Paulus II och bad denne att avskaffa helvetet - "en plats med ändlösa plågor och lidanden där merparten av mänskligheten är dömd att hamna". Den heliga stolen i Vatikanen vägrade dock tillmötesgå skrivelsen och hävdade att det inte var möjligt att avskaffa helvetet. Efter Ferraris död, och när Franciskus valts till ny påve, bestämde sig Etcetera för att arbeta vidare med uppdraget att radikalt försöka förändra den katolska kyrkodoktrinen. Etcetera väntar på en personlig audiens hos Hans helighet, och fortsätter samla in namnunderskrifter som skickas direkt till Vatikanen. Verket är baserat på *Errar de Dios (Vilse från gud)*, en interaktiv installation som skapades av Etcetera för 31:a São Paulo-biennalen förra året.

The work is based on *Errar de Dios (Erring from God)*, a participatory installation created by Etcetera on the occasion the thirty-first São Paulo Biennial. In 1998, the Argentine artist León Ferrari (1920–2013) sent a petition to John Paul II asking him to abolish Hell, 'a place of endless torture and suffering to which the majority of mankind is condemned'. The Holy See in the Vatican refused to accept the petition, arguing that it was unable to abolish Hell. After the death of Ferrari (the connection between Etcetera and Ferrari is grounded in fifteen years of exchange between the two), and when the new Pope Francis was elected, Etcetera collective decided to continue the mission to radically change Roman Catholic doctrine. Etcetera is collecting signatures to be sent directly to the Vatican, and waiting for a personal meeting between representatives of the collective and His Holiness.

Michael Kessus Gedalyovich

f. 1960 i Israel / b. 1960 in Israel

*Överlevnadspaket med amuletter för
placeboliknande livsproblem /
Amulet Survival Kit for Placebo Life
Disorders, 2014-2015*

Installation

2014 begav sig Michael Kessus Gedalyovich ut på en resa för att träffa helbrägdagörare, muslimska mystiker, utövare av kabbala, shamaner och amulettmakare, personer som kan inneha kunskap som är okänd utanför deras respektive kretsar. Syftet med Gedalyovichs resa var att försöka definiera och sätta namn på icke-somatiska moderna sjukdomar och epidemier som, enligt hans åsikt, ännu inte identifierats. Han hoppas därigenom hitta sätt att återerövra konstens mystiska och magiska kraft – en sida som försumrats i modern tid och ofta ersatts av konflikter kring estetik, politik och pengar. Under och efter resan tillverkade Gedalyovich magiska talismaner av sina egna receptbelagda mediciner och föremål som samlats in på vägen. Talismanerna är försedda med en beskrivning av deras läkande kraft och eventuella biverkningar. Föremålen kan betraktas som samtida amuletter med koppling till uråldriga traditioner, som t ex den judiska *mezuzan*, i kombination med mer hedniska seder och bruk.

In 2014, Michael Kessus Gedalyovich embarked on a journey in order to meet healers, muslim mystics, practical kabbalists, shamans, and amulet-makers who might have knowledge unknown or unrecognized outside their communities. The purpose of Gedalyovich's journey was to try to define and give a name to non-physical modern diseases and epidemics that, according to his belief, have not yet been identified. He hopes to thereby find ways to recapture the mysterious and magical power of art – a capacity that was put aside during modern times, mostly replaced by conflicts over aesthetics, politics and money. During and after his journey he creates magical talismans from his own prescription medical pills and objects that collected along the way. The talismans were made by Gedalyovich and are accompanied by a description of their healing power and after-effects. These objects can be seen as contemporary amulets related to old traditions such as the Jewish *mezuzah* combined with more pagan traditions.

Tamar Guimarães

f. 1967 i Belo Horizonte /
b. 1967, Belo Horizonte

Kasper Akhøj

f. 1976 i Köpenhamn /
b. 1976, Copenhagen

Kapten Gervásios familj / Captain Gervásio's Family 2013

16 mm film 14:00 min, objekt /
16 mm film 14:00 min, objects

Tamar Guimarães och Kasper Akhøj har filmat en healingbehandling på det spiritistiska centret Luz da Verdade i staden Palmelo på landsbygden i delstaten Goiás i centrala Brasilien. Palmelo grundades 1929 kring ett sanatorium och ett spiritistiskt center. Staden har idag ungefär ett par tusen invånare. De flesta i Palmelo är verksamma som spiritistiska medier och samarbetar dessutom kollektivt med sina kompletterande krafter. De praktiserar bl. a. en metod som de kallar "den magnetiska kedjan" där alla är vända mot en magnetisör och håller varandra i handen. Deras behandlingsmetod bygger på en unik syn på sjukdom och hälsa som på många sätt strider mot en modern syn på vård- och behandlingsmetoder. I filmen blandas bilder av Palmelo med bilder av modern brasiliansk arkitektur i städer som Rio de Janeiro, São Paulo och Brasília.

In the town of Palmelo in rural Goiás, Central Brazil, Tamar Guimarães and Kasper Akhøj recorded images of a healing session at the spiritist centre known as Luz da Verdade. Founded in 1929 around a study group and a sanatorium, Palmelo now has a population of roughly 2,200. The majority of its inhabitants act as spiritist mediums who, in turn, operate as a collective group of complementary forces. Holding hands and facing a magnetiser, they practise a method which they call a 'magnetic chain' – a medical treatment based on a unique understanding of disease and health which contradicts our modern understanding and methods. The film intersperses images of Palmelo with footage of modern Brazilian architecture shot in such cities as Rio de Janeiro, São Paulo and Brasília.

Nilbar Güreş

f. 1977 i Istanbul / b. 1977, Istanbul

Queert begär är vilt /
Queer Desire is Wild, 2015 →

Naturlig konkurrent (rosa) /
Natural Competitor (Pink), 2015 ↓

ICKE-SEX-BÄLTE /
NON-SEX-BELT, 2014
Diverse objekt, c-print / Varied objects, c-print

Den röda tråden i Nilbar Güreş verk utgörs av vanor och trosföreställningar, och hur dessa skapar och förstärker olika beteenden och handlingsmönster. Genom att kombinera teckningar, broderier och applikationer från den orientaliska bildvärlden utmanar hon exempelvis våra fördomar om traditionella kvinnoroller, och skapar provocerande motbilder med inriktning på den ofta förekommande rädslan för muslimska symboler i västerlandet. Güreş inbjuder till ett slags kurragömmalek där erotikens ändlösa variation och vitalitet framstår som det mest användbara kritiska verktyget i kampen mot såväl fördomar som mot brott mot den fria sexualiteten.

Habits and beliefs, and the ways in which these elements create and empower forms of behaviour and action, provide the common threads running through the work of Nilbar Güreş. Combining drawing, embroidery and appliqué from the oriental pictorial tradition, they challenge the stereotypes of women's traditional social roles, creating provocative counter-images that address Western fears of Islamic symbols. Güreş proposes a game of concealment and revelation in which the infinite variety and vitality of eroticism is shown as the most useful critical tool to fight the prejudices and crimes perpetrated against sexual freedom.

Michal Heiman

f. 1954 i Tel Aviv / b. 1954, Tel Aviv

Angrepp på kopplingar: bildrullar – Vad tänker du på? (Okänd fotograf/familjen Zahoul, byn Hussan, 23 feb. 2004)

Angrepp på kopplingar: bildrullar – Vad tänker du på? (Rafael/Madonna del Granduca, ca 1505), 2008

Tryck på duk, Samling Van Abbemuseum, Eindhoven, Holland

De stora bildrullarna i Michal Heimans verk är upphängda i samma sorts anordning som ofta används som fond i fotoateljéer. Konstnären har skannat fotografier från framförallt den israeliska dagstidningen *Haaretz* och placerat dem bredvid berömda målningar ur den västerländska konsthistorien. Här har hon kopplat ihop Rafaels madonna med barn med en bild av palestinsk kvinna vars make var en självmordsbombare som dött dagen innan. Båda kvinnorna är klädda i rött och grönt och båda verkar distanserade från barnet de håller i sin famn. Heimans verkserie belyser hur redaktörer ständigt väljer ikoniska bilder ur vårt kollektiva bildminne. Redaktörerna, menar hon, väljer medvetet eller omedvetet sina bilder med utgångspunkt i den kristna bildtradition som var avsedd att inspirera och stärka de troende när de utövade sin religion offentligt och privat, i kyrkan eller hemmet. I Heimans verk sätts bildminnena in i ett helt annat sammanhang.

Attacks on Linking: Scrolls – What's on Your Mind? (Photographer Unknown/Zahoul Family, Hussan Village, 23 Feb. 2004)

Attacks On Linking: Scrolls – What's on Your Mind? (Raphael/Madonna del Granduca, ca. 1505), 2008

Print on canvas, Collection Van Abbemuseum, Eindhoven, Holland

In the series, large scrolls hang from devices usually used in a photography studio as a background to a photograph. Heiman has scanned photographs mainly from an Israeli daily newspaper, *Haaretz*, and put them alongside known paintings from Western art culture. Here she has linked Raphael's *Madonna and Child* to an image of a Palestinian woman whose husband, a suicide bomber, died the day before. Both women wear red-and-green outfits and both look disconnected from the children in their arms. In this series Heiman illuminates the editors' repeated choice of iconic images from the collective image memory bank, maintaining that editors, whether consciously or unconsciously, select images based on the Christian visual tradition that was meant to inspire and strengthen faith through public and private devotion in churches or domestic settings. These memory images are now linked in an entirely different context in her work.

ATTACKS ON LINKING

WHAT'S ON YOUR MIND ?

ATTACKS ON LINKING

Jonathan Horowitz

f. 1966 i New York / b. 1966, New York

Krucifix för två / Crucifix for Two, 2010

Objekt av olivträ / Olive wood object
Museum of Modern Art in Warsaw

Crucifix for Two ingår i en serie verk där Jonathan Horowitz prövar hur minimalismens rena estetik förhåller sig till symbolers semantiska kraft. Han poängterar att den eleganta och minimalistiska abstrakta konsten inte klarar av att förmedla traumatiska händelser eller fånga den rådande samhällspolitiska verkligheten. Med hjälp av enkla träformer skapar han av kristendomens mest laddade symbol ett dubbelkors som för tankarna till den amerikanske konstnären Robert Morris skulpturer. Genom att förvandla frälsarens enskilda plågor till ett delat lidande underminerar Horowitz alltså den traditionella religiösa symboliken och pekar på homosexuellas kamp mot förtrycket.

Crucifix for Two comes from a series of works in which the artist tests the relationship between the pure aesthetics of minimalism and the semantic power of symbols. Horowitz underlines the impotence of the elegant, abstract forms of minimal art to commemorate traumatic events or to capture the current socio-political reality. He uses simple blocks of wood, which bring to mind the sculptures of Robert Morris, and composes them into the doubled sign of the cross, the most powerful symbol of Christianity. Hence he also subverts the traditional religious symbolism and by turning the individual torment of the saviour into a shared suffering, he refers to the struggle and oppression of gay people.

Hristina Ivanoska

f. 1974 i Skopje / b. 1974, Skopje

Yane Calovski

f. 1973 i Skopje / b. 1973, Skopje

Outtald / Unspoken, 2015

Installation

Installationen refererar till projektet *We are All in This Alone* (*Vi är alla ensamma i det här*) som visades i den makedonska paviljongen på 56:e Venedigbiennalen i år. Båda installationerna handlar om trons betydelse i dagens mångfacetterade samhällspolitiska klimat. Projektet knyter an till flera komplexa källor: en byzantinsk fresk i S:t Gjorgjkyrkan i Kurbinovo i Makedonien målad av en okänd konstnär på 1100-talet, texter av Simone Weil och Luce Irigaray samt till den amerikanske konstnären Paul Theks privata anteckningar från 1970-talet. Verket skildrar hur människan ständigt förbinder nuet med det förflutna, eller skiljer dem åt. Samtidigt ifrågasätter det tron som fenomen och undersöker de politiska värderingarna bakom formella estetiska och litterära källor.

The installation refers to the concurrent project *We Are All in This Alone*, presented in the Macedonian Pavilion at the Fifty-Sixth Venice Biennale. Both installations address the notion of faith in today's concurrent and multiple socio-political conditions. The project references a number of intricate sources: a byzantine fresco painting from the church of St. Gjorgi in Kurbinovo in Macedonia, painted by an unknown author in the twelfth century, as well as writings by Simone Weil and Luce Irigaray, and personal notes by Paul Thek dating from the 1970s. While searching for political values in the representations of formal aesthetic and literary sources, the work carries a specific urgency to articulate the ways we continuously engage and disengage the past from the present while questioning the notion of faith.

Gülsün Karamustafa

f. 1946 i Ankara / b. 1946, Ankara

Mina tankars spaljë /

Trellis of My Mind, 1998

Dubbeljesus och antilopungen /

Double Jesus and the Baby Antelope,

1984

Mixed media/ textil collage /

Mixed media/ textile collage

Museum of Modern Art in Warsaw

Trellis of My Mind är en smal fris med kolorerade illustrationer från muslimska, kristna och judiska handskrifter som överförts till transparent film. Illustrationerna har sedan lagts i lager och kopierats på varandra så att känslan uppstår av ett slags bildrum skapat av vårt kollektiva förflutna. De tre religionernas släktskap blir tydlig. Förutom att presentera vårt gemensamma minne ger oss verket en möjlighet att spåra och rekonstruera vår egen historia. 1980-talet i Turkiet var en period som präglades av en kraftig inflyttning från land till stad, vilket ledde till framväxten av stora förortsområden. Krocken mellan nykomlingarnas kultur och stadslivet gav upphov till hybridartade kulturyrtringar som kallades *arabesk*. Karamustafa kom i kontakt med denna kitschkultur när hon arbetade inom filmindustrin. I mitten av 1980-talet började hon göra textilkollage av väggmattor som hon hittade i migranternas hem. *Double Jesus and the Baby Antelope* är ett verk som konstnären sytt ihop av väggdekorationer av den typ som säljs på Grand Bazaar i Istanbul.

Trellis of My Mind is a narrow frieze that shows about three hundred coloured illustrations from Islamic, Christian, and Jewish manuscripts copied onto transparent film and then superimposed and overlapped so as to create a kind of visual space containing our collective past. The proximity and affinity among the three religions are rendered apparent inasmuch as the pictures themselves and their structures resemble one another closely. The work serves as an introduction to the exhibition, compiling its main themes: art that investigates the materialization of religious cults, the decorative aspect of devotion, and elevating the function of art space to a quasi-sacred function. The 1980s in Turkey was a period of massive migration from rural areas to cities. The clash between the newcomers' Anatolian culture and urban life produced hybrid cultural forms. Having come into close contact with this kitsch culture while working as an art director in film, Karamustafa began to appropriate wall carpets found in migrants' homes in a series of collages that earned her the label of 'arabesque painter'. *Double Jesus and the Baby Antelope* is a work the artist sewed together out of wall-hangings such as can be purchased at the Grand Bazaar.

Paweł Kwiek

f. 1951 i Warszawa / b. 1951, Warsaw

Möten med ljuset /

Meetings with the Light, 1991

Silvergelatinfotografier /
Silver-gelatine photographs
Arton Foundation, Warsaw

På 1970-talet tillhörde Kwiek det polska neo-avantgardets dynamiska kretsar. På 1980-talet förändrades hans konst dramatiskt. Han närmade sig den andliga och religiösa konsten, men utan att formmässigt överge avantgardismen. I *Meetings with the Light* framträder Paweł Kwiek i olika poser, med olika ansiktsuttryck. Ovanpå fotografierna har han ritat geometriska guldfärgade figurer som hänvisar till den gudomliga sfären. Kwiek strävade efter att gestalta de subjektiva känslor och trauman som är förknippade med religion, och hur dessa förhåller sig till mer "objektiva" framträdelseformer av gud. Konfrontationen mellan det subjektiva och det objektiva är för Kwiek en upplysning – ett "möte med ljuset".

In the 1970s, Kwiek was a member of the dynamic circles of the Polish neo-avant-garde. In 1980 his art went through a radical change as he moved from rational avant-garde strategies to spiritual and sacred art that was nevertheless executed with avant-garde methods. *Meetings with the Light* shows Paweł Kwiek in different poses and facial expressions, juxtaposed with the golden geometrical figures drawn on the photographs, which refer to the sphere of sacrum. The artist attempted to show subjective feelings and traumas related to religion in relation to the shapes that envision 'objective' forms of God. This confrontation between subjective and objective is for him an illumination – a 'meeting with the light'.

Jumana Manna

f. 1987 i Trenton / b. 1987, Trenton

Sille Storihle

f. 1985 i Tromsø / b. 1985, Tromsø

Godhetsregimen /

The Goodness Regime, 2013

Video 21:00 min

The Goodness Regime är en kreativ dokumentär som utforskar de myter och föreställningar som skapat bilden av Norge som ett sekulariserat samhälle. Fred, välvilja, tolerans och öppenhet tycks ha blivit landets religion. Den röda tråden är en rad iscensättningar där barn återberättar de myter och historiska händelser som skapat Norges image som en fredlig nation – från korstågen, Fridtjof Nansens äventyr och ockupationsåren under kriget till Oslo-processens diplomatiska dramatik på 1990-talet. Iscensättningarna varvas med arkivfoton, politiska tal och berättarröster från Hollywood-filmer som beskriver "det norska". I en satirisk dekonstruktion av den "godhetsregim" som genomsyrar det norska samhället utforskas de moraliska dilemman som är inbakade i berättelsen om ett av världens rikaste länder.

The Goodness Regime is an experimental documentary exploring the myths and images that have enabled an understanding of Norway as a secular society in which peace, benevolence, tolerance and openness are the nation's faith. The binding element is a series of enactments by children that recount myths and historical events that have propelled the image of Norway as a peaceful nation – from the Crusades, via the adventures of Fridtjof Nansen and the trauma of wartime occupation, to the diplomatic theatre of the Oslo Peace Accords. These stagings are woven together with archival footage, political speeches and voice-overs from Hollywood films describing the quintessential Norway. In a satirical deconstruction of the "goodness regime" that permeates Norwegian society, we explore the moral dilemmas embedded within the history of one of the wealthiest nations on earth.

Honorata Martin

f. 1984 i Gdansk, Polen / b. 1984, Gdansk

Ur serien Gud-apan / From the series

God the Monkey, 2015

Olja på duk / Oil on canvas

Honorata Martin arbetar i en radikal performance-tradition. Hon använder målningar och teckningar för att minnas och gräva fram personliga händelser i det förflutna – eller som en metod för att reflektera över frågor om religion, evolution och död. Hennes "anteckningar" som verkar automatiskt alstrade, kan ses som bieffekter av ofta andligt präglade performanceverk som pågått under en längre tid. Martins verkserie *God the Monkey* går tillbaka på en berättelse från hennes barndom. Hon minns religionsläraren som undervisade klassen om hur världen skapades på sex dagar. Som barn ville hon få ihop den för henne redan bekanta evolutionsteorin med tanken på skapelsen och tron på att människan skapats som guds avbild. Så uppstod bilden av *God the Monkey* – en väldig, gudomlig varelse som spökat i Martins tankevärld i årtionden. Konstnären har återvänt till denna tvångstanke som vuxen och gestaltat dussintals apor som helgon i sina målningar.

Honorata Martin is a radical performance artist who uses painting and drawing as a tool for commemorating and excavating personal events from the past or as a way to muse about such issues as religion, evolution and death. They are often almost automatically produced 'notes', side effects of long-term performances of often spiritual character. *Martin's God the Monkey* series brings back a story from her childhood. She recalls religion lessons in which the teacher discussed the creation of the world in six days. The child wanted to accommodate both the already familiar theory of evolution and the idea of creation, which led to the belief in the man created in God's likeness and image. That's how the image of *God the Monkey* was invented – the image of a massive divine creature which has been haunting Honorata's mind for decades. She has come back to this obsessive thought as an adult, painting dozens of monkeys as the representations of saints.

Virgínia de Medeiros

f. 1973 i Feira de Santana / b. 1973, Feira de Santana

Sérgio e Simone / Sérgio och Simone / Sérgio and Simone, 2007-2014

Videoinstallation, 3 kanaler 20:38 min /
Video installation, 3 channels 20:38 min

År 2006 träffade Virgínia de Medeiros transvestiten Simone som då tog hand om vattenkällan Fonte da Misericórdia, en helig plats för den afrobrasilianska orishakulten. Simone bodde i en av de mest förfallna stadsdelarna av Salvador, Ladeira da Montanha. Ungefär en månad efter att Medeiros börjat filma drabbades Simone av konvulsioner till följd av sitt crackmissbruk och hamnade i ett mystiskt delirium där hen fann gud. Simone började åter använda namnet Sérgio och var övertygad om att hen fått ett religiöst uppdrag tillsammans med Jesus. Åtta år senare, 2014, återupptog de Medeiros kontakten med Sérgio. Under ett kort återfall hade hen blivit präst i candombléreligionen – en *pai-de-santo* – och skapat ett eget andligt hus där hen identifierar sig som både Sérgio och Simone.

In 2006, Virgínia de Medeiros met Simone, a transvestite who took care of a natural spring – Fonte da Misericórdia – as a shrine for the worship of the Afro-Brazilian orishas. He was living in Ladeira da Montanha, one of the most run-down areas of the city of Salvador. About a month after the initial footage was made, Simone suffered convulsions as a result of her crack use, followed by a mystical delirium in which she found God. Simone reclaimed the name Sérgio, convinced of another religious mission alongside Jesus. Eight years later, in 2014 de Medeiros re-established contact with Sérgio, who, during a brief relapse, became a *pai-de-santo*, or priest of the candomblé religion, creating his own house of worship where he assumes both identities, Sérgio and Simone.

Teresa Murak

f. 1949 i Lublin / b. 1949, Lublin

*Sommaren 1987, 15 juli – 15 augusti, Lillehammer /
Summer 1987, July 15 - August 15, Lillehammer, 1987*

*Labyrint – ett underjordiskt rum, Himmelsfärdskyrkan /
Labyrinth – An Underground Space, The Church of the Ascension, 1989*

*Besökarnas kläder /
The Clothes of the Visitants, 1988*

Fotografier, objekt / Photographs, objects
Museum of Modern Art in Warsaw, **privat ägo** / private collection

På 1980-talet placerade Murak en rågdeg i ett träsk i Lillehammer i Norge. Efter fyra veckor hade degen vuxit till en diameter av 1,5 m. Skapelsen kan liknas vid en levande skulptur som hela tiden förändras och samverkar med andra organismer i en manifestation av organisk och religiös förvandling. *Labyrinth – ett underjordiskt rum* uppfördes i en kyrka i Warszawa i oktober 1989 där två hörnväggar täcktes med slam. För Murak var användningen av lera eller slam kopplad till de naturliga egenskaperna hos ett ekosystem där livets och dödens krafter möts på mikroskopisk skala. Trasorna som Murak använder i *Besökarnas kläder* har hämtats från ett kloster i Warszawa. Konstnären berättar: "De var slitna efter många års användning och utgjorde en ren materialstruktur. På 1920-talet vävde systrarna tyget av hampa som de odlade i den närbelägna trädgården. De användes i åratal." De här besynnerliga "talande föremålen" – vars form är resultatet av att trasorna ständigt om och om igen använts för att skura golv – ställdes sedan ut som ready-mades, men fungerade även som rekvisita i aktioner, till exempel för att skura golv i gallerier, och i konstnärens odlingar.

The artist worked with rye bread dough placed in a swamp in Lillehammer in Norway and covered with cloth. After four weeks of this performance the dough grew to be one-and-a-half meters in diameter. This bizarre organic sculpture, undergoing changes and entering into interactions with other organisms is a testament to organic alteration, even a religious transformation. The work *Labyrinth* was created inside the Church of Heavenly Ascension in Warsaw (October 1989) and consisted of Murak coating the corners of two of the church's walls in sludge. For the artist, the use of the muddy substance was linked to the exhibition of the natural properties of an ecosystem. The rags of *The Clothes of the Visitants* were recovered from the Warsaw headquarters of the Convent of the Visitation of Holiest Virgin Mary. The artist recalls, 'Worn by many years of use, they created a pure structure of material. In the 1920s the sisters spun them from hemp growing in the nearby garden. For years they remained in use.' These peculiar 'speaking objects', whose form is the result of the material's persistent, repeated use in scrubbing the floor, became the raw material for a series of works by Murak. They were exhibited as ready-mades, served as a prop for physical actions (such as washing the floor in galleries), and became a foundation for planting.

Nira Pereg

f. 1969 i Tel Aviv / b. 1969, Tel Aviv

ABRAHAM ABRAHAM

SARAH SARAH, 2012

Videoinstallation, 2 kanaler 04:25 min /

Video installation, 2 channels 04:25 min

Nira Peregs filminstallation följer det unika förloppet när föremålen i Makpelagrottan i Hebron tillfälligt byts ut. Grottan är en helig plats för både judar och muslimer och är uppdelad i två skilda delar sedan Baruch Goldstein-massakern 1994. Idag är 80 % av grottans yta moské och 20 % synagoga, men tjugo dagar om året byter grottan "ägare" i enlighet med en överenskommelse om viktiga högtider. Detta sker under noggrant överinseende av den israeliska militären och endast för 24 timmar åt gången. Under den perioden får en av parterna använda hela grottan. På några timmar töms den judiska eller muslimska delen av grottan på alla föremål, den inspekteras av armén med tanke på säkerheten – och står sedan tom en liten stund, innan den andra religionens företrädare kommer in med sina egna föremål och förvandlar de tömda utrymmena till en moské respektive synagoga i 24 timmar.

This work by Nira Pereg follows a unique event of a temporary exchange of artefacts in the Cave of the Patriarchs, a place of worship for Jewish and Islamic believers. It has been physically divided for separate use since the Baruch Goldstein Massacre in 1994. The current status quo is: 80 percent of the cave's area is a mosque and 20 percent is a synagogue. However, twenty days a year, in accordance with special holidays and under close Israeli military control, the cave changes hands for twenty-four hours only, enabling each side to have full use of all the chambers of the cave. In a matter of hours, the Jewish or Muslim area is cleared out of all its artefacts, inspected by the army for security, and stands vacant for a few short moments, before the representatives of the other religion enter with their own artefacts and turn the empty rooms into a mosque or synagogue for the next twenty-four hours.

Lene Adler Petersen

f. 1944 i Aarhus / b. 1944, Aarhus

Bjørn Nørgaard

f. 1947 i Köpenhamn / b. 1947, Copenhagen

*Den kvindelige Kristus II, Uddrivelsen
fra templet, 29 maj 1969 /*

*Den kvinnliga Kristus II, utdrivningen
från templet, 29 maj 1969 /*

*The Female Christ II, The Expulsion from
the Temple, 29 May 1969, 1969*

Video 00:30 min

Statens Museum for Kunst, Köpenhamn

Lene Adler Petersens och Bjørn Nørgaards berömda aktion utfördes den 29:e maj 1969 på eftermiddagen. Adler Petersen gick naken genom Köpenhamnsbörsen och bar på ett kors. Aktionen hänvisade med sitt kristna symbolspråk till bibelns berättelse om när Kristus körde ut månglarna från templet, men gav samtidigt berättelsen en ny och samtidskritisk tolkning. Den nakna kvinnan med korset gestaltade både det erotiska och det heliga – och utgjorde en radikal, anarkistisk motpol till den rådande kapitalistiska och patriarkala kulturen. Aktionen är inspirerad av Joseph Beuys idéer om social skulptur och om konstens kraft att förändra samhället. *Den kvindelige Kristus* gjorde stort intryck i dåtidens offentliga debatt och har blivit en modern ikon i skandinavisk performance-tradition.

The famous action was carried out on 29 May 1969 in the afternoon. Lene Adler Petersen walked through the Copenhagen Stock Exchange nude and carrying a cross. With this Christian symbolism, the action referred to the Biblical tale of Christ driving out the merchants from the temple, reinterpreting the tale to create a criticism of contemporary reality. It was a radical, anarchistic contrast to the prevalent capitalist and patriarchal culture – the naked woman with the cross represented the erotic and the sacred. The action was influenced by Joseph Beuys and his ideas of social sculpture and of art's power to transform society. *The Female Christ* made a tremendous impact on contemporary public debate and has become a modern icon of Scandinavian performance tradition.

Wael Shawky

f. 1971 i Alexandria / b. 1971, Alexandria

*Korstågskabarén, del I:
The Horror Show File /
Cabaret Crusades part I:
The Horror Show File, 2010*

Video, 31:49 min

Galerie Sfeir-Semler, Hamburg / Beirut

Wael Shawkys episka filmtrilogi berättar de legendariska korstågens historia ur ett arabiskt perspektiv. Arbetet är inspirerat av den libanesiska historikern Amin Maaloufs bok *Korstågen enligt araberna*. För att gjuta liv i historierna använder konstnären 200 år gamla marionetter från en samling i Turin, klädda i de muslimska och kristna truppers tidsenliga dräkter. Shawky problematiserar den traditionella berättelsen om civilisationernas krig med hjälp av källor som strider mot den vedertagna synen på perioden. Filmerna belyser både de europeiska krigarnas världsliga motiv och konkurrensen och våldet bland de arabiska ledarna. Shawky själv menar att marionett-dockorna bidrar till att skapa en "surrealistisk och mytisk stämning där dramatik blandas med cynism, och berättar en historia om avlägsna händelser som knappast kunde vara mer aktuella idag. Marionetternas trådar är en tydlig referens till kontroll. Verket är också en indirekt kritik av hur historien skrivs och manipuleras."

Wael Shawky's epic video trilogy recounts the history of the Crusades from an Arab perspective. It has been inspired by *The Crusades Through Arab Eyes* by Lebanese historian Amin Maalouf. To bring these episodes alive, the artist uses highly expressive 200-year-old marionettes from a collection in Turin, dressed in costumes of the Christian and Muslim armies of the time. Based on accounts from primary sources, Shawky complicates the traditional clash-of-civilizations narrative by describing scenes that refute common notions of the era. Shawky highlights both the secular motivations of the European fighters and the competition and violence among Arab leaders. Shawky says the puppets help create a 'surreal and mythical atmosphere that blends drama and cynicism, telling a story of remote events that could hardly be more topical today. The puppets' strings clearly refer to the idea of control. The work also implies a criticism of the way history has been written and manipulated.'

Slavs and Tatars

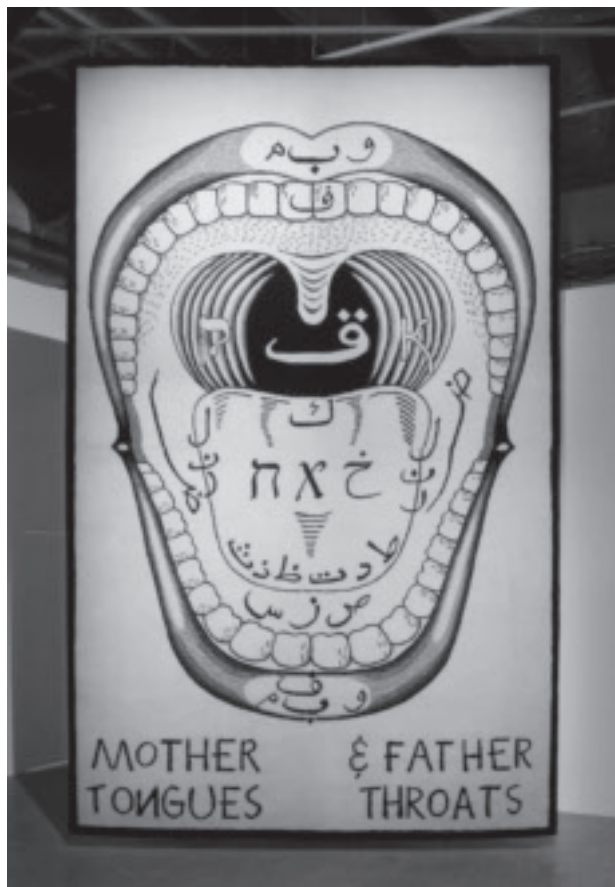
grundat 2006 / founded 2006

Moderstungor och fadersstrupar / Mother Tongues and Father Throats, 2012

Matta, ylle / Carpet, wool
Museum of Modern Art in Warsaw

Kollektivet Slavs and Tatars har arbetat med hela det geografiska och kulturella, eurasiatiska territorium som sträcker sig från Berlinmuren i väster till den kinesiska muren i öster. Gruppens projekt riktar ofta udden mot motstridiga eller oförenliga fenomen, till exempel islam och kommunism, metafysik och humor – eller popkultur och geopolitik. *Mother Tongues and Father Throats* är ett talande exempel på konstnärsgruppen Slavs and Tatars intresse för språkfrågor. Verket i form av en enorm matta är tillägnat ljudet "khhhhhhh", som inte förekommer i västerlandets språkkultur och därför är en tydlig skiljelinje mellan öst och väst.

Artistically, the Slavs and Tatars collective covers the geographical and cultural territory of Eurasia stretching from the former Berlin Wall in the west to the Great Wall of China in the east. The group's projects confront seemingly opposing or incompatible concepts, such as Islam and Communism, metaphysics and humour, or pop culture and geopolitics. *Mother Tongues and Father Throats* is a perfect example of the group's interest in linguistic issues and is dedicated to the *khhhhhhh* sound, which is not present in Western civilization and therefore marks a clear boundary between East and West.

Zbigniew Warpechowski

f. 1938 i Wołyń / b. 1938, Wołyń

Bön om intet / Prayer for Nothing, 1974 →

*Golgatas mästare (fragment ur dokumentären
Champion Off av Małgorzata Potocka) /
Champion of the Golgotha (fragment of the
documentary Champion Off by Małgorzata
Potocka), 1978*

Tryck, video / Print, video

På 1970-talet blev Warpechowski alltmer fascinerad av tanken på Intet, något som för honom syftade på en sfär av absolut renhet, osjälviskhet och utan någon egentlig funktion. I den bemärkelsen ansåg han att Intet var liktydigt med idén om Konsten och det Absoluta. I *Prayer for Nothing* ser vi konstnären sväva "mellan himmel och jord" i bön. Verket var en ironisk blinkning åt de polska neo-avantgardisternas fokus på medieanalys och åt den självrefererande fotografi- och filmkonsten. Från 1978 började Warpechowski arbeta på en serie performance-verk som alla bygger på en och samma rollfigur: mästaren. Iklädd sportkläder och med ett ihopfällt kors utförde Warpechowski olika handlingar med anspelning på Kristi lidandes väg och på korsfästelsen. Han placerade sig själv på korset, drack Coca-Cola, strödde Marlboro-cigaretter omkring sig och sprutade deodorant. Som troende ville Warpechowski peka på den moderna tidens avgudadyrkan, på den ytliga kristna tron i det polska samhället och den överdrivna vördnaden för symboler, idoler och kitschiga religiösa föremål.

The *Prayer for Nothing* shows the artist suspended 'between heaven and earth' in prayer. In the 1970s Warpechowski became increasingly interested in the concept of Nothing, which for him referred to the sphere that is absolutely pure, selfless and devoid of any pragmatic functions. In this sense he believed Nothing to be synonymous with the notions of Art and Absolute. Moreover, the work was an ironic reference to neo-avant-garde artists' focus on media analysis and self-referential photographic and film works. Since 1978 Warpechowski realized a series of performances that share a common personage, a 'champion'. Dressed in a sports outfit with a folded cross, the artist performed actions related to the way of the cross and the crucifixion. He hung himself on the cross, drank Coca-Cola, scattered Marlboro cigarettes around, and sprayed himself with a deodorant. As a believer, Warpechowski wanted to refer to modern idolatry, the superficial religious faith of Polish society and the excessive veneration of symbols, idols and kitschy devotional articles.

Nahúm B. Zenil

f. 1947 i Chicontepec, Veracruz /

b. 1947, Chicontepec, Veracruz

El líder / Ledaren / The Leader, 1994 →

Ofrenda / Offergåva / Offer, 2002

Cristo / Kristus / Christ, 1998

Blandteknik på papper / Mixed media on paper

Nahúm B. Zenil omtolkar lokala folkliga bildspråk, nationella religiösa trosyttringar och synen på Mexikos ursprungsbefolkning med hjälp av homoerotiska bilder. Han använder ofta sig själv i porträtt där han intar rollen av jungfru Maria, en brud, en apostel eller en martyr, och försöker skapa ett lekfullt, humoristiskt och utopiskt rum där den religiösa glöden kan inrymma en mer öppen attityd till sexualitet, lust och begär. Med hjälp av kristendomens bildspråk och liturgi förvandlas underkastelsens vokabulär till ett slags rituellt bejakande och motstånd i konstnärens verk. Nahúm Zenil har fört en långvarig kamp för homosexuellas rättigheter i Mexiko. Han har fått rollen som en av sitt hemlands främsta kulturella och politiska aktivister, både som konstnär och som privatperson.

Nahúm B. Zenil produces homoerotic images that re-signified local popular iconography, national religious devotion and the image of the Mexican indigenous population. Zenil multiplied himself through self-portraits, taking on roles of the Virgin, a bride, an apostle and a martyr. The artist imagines a playful, humoristic and utopian space where religious fervour is capable of accommodating open forms of understanding sexuality, pleasure and desire. The appropriation of Christian iconography and the language of liturgy transmute the vocabulary of subjugation into a ritual form of affirmation and resistance. Zenil has long been an ardent supporter of gay rights in Mexico. He has projected himself both in his art as well as in his private life as one of the country's most adamant activists in both the cultural and political spheres.

Artur Zmijewski

f. 1966 i Warszawa / b. 1966, Warsaw

Mässan / The Mass, 2012

Video 17:00 min

Mässan är en dokumentation där vi får följa repetitionerna inför en dramatiserad iscensättning av den romersk-katolska mässans liturgi med professionella skådespelare i huvudrollerna. Żmijewski satte upp performance på Teatr Dramatyczny i Warszawa för att testa de dramatiska kvalitéterna i mässan, det han kallar "det mest spelade teaterstycket i Polen". Även om föreställningen var en exakt kopia av originalet uteblev mässans slutmål - vinets och brödets förvandling till Jesu kropp och blod. Språkets performativa funktion misslyckades i konstnärens översättning av ritualen till en världslig situation, och bönen blev till en harang av kraftlösa ord.

The Mass documents the rehearsals and the theatrical re-enactment of the liturgy of the Roman Catholic mass, with professional actors cast in the lead roles. Żmijewski organized the performance in the Dramatyczny Theatre in Warsaw in order to test the theatrical quality of 'the most commonly staged play in Poland'. Though the performance was an 'exact copy' of the original, the final aim of the mass – the transfiguration of the wine and bread into the body of Christ – did not happen. The performative function of the language failed in the secular context and the prayer turned into a powerless set of words.

Bildrättigheter / Image Credits

Juan Pérez Agirregoikoa

Dead Letter, 2014

© Juan Pérez Agirregoikoa

Miroslaw Bałka

Black Pope, Black Sheep, 1984

© Miroslaw Bałka

Courtesy of Museum of Modern Art in Warsaw

Yael Bartana

Pardes (Orchard), 2015

© Yael Bartana

Courtesy of Petzel Gallery, New York;

Annet Gelink Gallery, Amsterdam,

and Sommer Contemporary Art, Tel Aviv

Magnus Bårtås

Miraklet i Tensta (Theoria), 2014

© Magnus Bårtås

Köken Ergun

Ashura, 2012

Installation shot at "*Rainbow in the Dark*",

SALT Galata, 2014

© Köken Ergun

Carl Johan Erikson

Armageddon – The End: en topografisk undersökning, 2013

© Carl Johan Erikson

Courtesy of Malmö Konstmuseum

Etcetera

Infierna Financiero (Financial Hell)

Detail from *Petition to Pope Francis for the Final Abolition of Hell*, 2014-15

© Etcetera

Michael Kessus Gedalyovich

Amulet Survival Kit for Placebo Life Disorders, 2014-2015

Installation photo from São Paulo Art Biennial 2014

© Sofia Colucci / Fundação Bienal de São Paulo

Tamar Guimarães and Kasper Akhøj

Captain Gervásio's Family, 2013

© Tamar Guimarães and Kasper Akhøj

Nilbar Güreş

Natural Competitor (Pink), 2015

Queer Desire is Wild, 2015

© Nilbar Güreş and Galerie Martin Janda, Vienna;

Rampa, Istanbul

Michal Heiman

Attacks on Linking: Scrolls – What's on Your Mind?

(Photographer Unknown / Zahoul Family, Hussan

Village, 23 Feb. 2004) Attacks On Linking: Scrolls

– What's on Your Mind? (Raphael / Madonna del Granduca, ca. 1505), 2008

© Michal Heiman

Collection Van Abbemuseum, Eindhoven,

The Netherlands

Photo: Peter Cox, Eindhoven, the Netherlands

Jonathan Horowitz

Crucifix for Two, 2011

© Jonathan Horowitz

Courtesy of Sadie Coles HQ, London;

Museum of Modern Art in Warsaw

Hristina Ivanoska and Yane Calovski

Unspoken, 2015

Courtesy: 45 cbm, Staatliche Kunsthalle Baden-Baden

Photo: Michael Belogour

Gülsün Karamustafa

Double Jesus and the Baby Antelope, 1984

© Gülsün Karamustafa

Courtesy the Artist and Rampa Istanbul,
From the Collection of the Museum of Modern
Art in Warsaw

Photo: Barış Özçetin

Paweł Kwiek

From the series *Meetings with the Light*, 1991

© Paweł Kwiek

Courtesy of Arton Fondation

Jumana Manna and Sille Storihle

The Goodness Regime, 2013

© Jumana Manna and Sille Storihle

Honorata Martin

From the series *God the Monkey*, 2015

© Honorata Martin

Photo: Alicja Kielan

Virgínia de Medeiros

Sérgio e Simone, 2007-2014

© Courtesy of Virgínia de Medeiros
and Galeria Nara Roesler

Photo: Everton Ballardin

Teresa Murak

From the series *Summer 1987*,

June 15 - August 15, Lillehammer, 1987

© Teresa Murak

Courtesy of Museum of Modern Art in Warsaw

Nira Pereg

ABRAHAM ABRAHAM SARAH SARAH, 2012

© Nira Pereg

Courtesy of Braverman Gallery

Lene Adler Petersen & Bjørn Nørgaard

*The Female Christ II, The Expulsion from the
Temple, 29 May 1969*, 1969

Courtesy of the artists and Statens Museum for Kunst

Wael Shawky

Cabaret Crusades part I:

The Horror Show File, 2010

© Wael Shawky

Courtesy the artist and Sfeir-Semler Gallery,
Beirut / Hamburg

Slavs and Tatars

Mother Tongues and Father Throats, 2012.

© Slavs and Tatars

Courtesy of Museum of Modern Art in Warsaw

Photo: Bernard Kahrmann

Zbigniew Warpechowski

Prayer for Nothing, 1974

© Zbigniew Warpechowski

Courtesy of Museum of Modern Art in Warsaw

Nahúm B. Zenil

El líder, 1994

© Nahúm B. Zenil

Artur Żmijewski

The Mass, 2012

© Artur Żmijewski,

Courtesy of Foksal Gallery Foundation, Warsaw;
Galerie Peter Kilchmann

Lördagar på Konstmuseet kl 14.00 -

Se utställningen i sällskap med intressanta författare och kulturpersonligheter

Saturdays at Konstmuseet at 2pm -

Visit the exhibition in company of prominent artists, writers and academics

17 okt (obs! kl 15.00) / 17 Oct (note at 3pm)

Joseph Massad, prof. i Modern Arab Politics and Intellectual History, New York / Prof. in Modern Arab Politics and Intellectual History, New York

31 okt / 31 Oct

Ann Heberlein, teol. doktor i etik och författare / Doctor of ethics and writer

21 nov / 21 Nov

Salomon Schulman, psykiatriker och författare / Psychiatrist and writer

28 nov / 28 Nov

Mårten Björk, doktorand i religionsvetenskap. *De uppståndna kropparnas extas – om varför ingen kommer att arbeta i himmelriket* / doctoral student religious studies. *The ecstasy of resurrected bodies – a talk about why nobody will work in heaven*

5 dec (på engelska) / 5 Dec (In English)

Nilbar Güreş, konstnär bosatt i Istanbul och Wien / Artist living and working in Istanbul and Vienna

12 dec / 12 Dec

Charlotta Sparre, Sveriges ambassadör i Egypten. Tema: *Mellanöstern i brytningstid* / Swedish Ambassador in Egypt. Theme: *Middle East in transition*

16 jan / 16 Jan

David Thurfjell, prof. i religionsvetenskap, författare till boken *Det gudlösa folket* / Prof. in Historical and Contemporary Studies and author of *Det gudlösa folket*

***Rainbow in the Dark: Om trons glädje och plågor / On the Joy and Torment of Faith*
17 okt 2015 - 17 jan 2016 /
17 Oct 2015 - 17 Jan 2016**

Curatorer / Curators

Galit Eilat, Sebastian Cichocki

Grafisk formgivning / Graphic design

M&E

Texter utställningsguide / Texts shortguide

Galit Eilat, Sebastian Cichocki

Redaktör / Editor

Cecilia Widenheim

Översättning / Translation

Nordén & Berggren, John Krause

Tryck / Print

C A Andersson Malmö

Öppet mån–sön kl 10–17 /

Open Mon–Sun 10am–5pm

För visningar och program se Malmö Konstmuseums hemsida / Please check the museum's website for information about guided tours and programs

För att boka visning:

boka.museum@malmose.se /

To book a guided tour for a group:

boka.museum@malmose.se

Malmö Konstmuseum

Malmöhusvägen 6

+46 40 34 10 00

www.malmose.se/konstmuseum

Copyright © 2015 Malmö Konstmuseum

Copyright © 2015 Texter: Författarna / Texts: The authors

Copyright © 2015 Fotografier: Fotograferna

/ Photographs: The photographers

ISBN 9789185341481

MALMÖ KONSTMUSEUM